

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

**ריכוז נושאים להמשך מעקב מול
רשות המסים בישראל, רשות שוק
ההון, ביטוח וחסכון והמוסד לביטוח
לאומי**

17/11/2022

נושא: תשלומי קצבה מוכרת - בקשה להבהרה לעניין חבות (או פטור) בדמי ביטוח לאומי ומס בריאות

פניה: מכתב שהועבר מעו"ד (רו"ח) אמיר גבאי למר ברזני יגאל - סמנכ"ל ביטוח וגבייה - המוסד לביטוח לאומי - לרבות תזכורות חוזרות לקבלת מענה - במועדים הבאים: 10/06/2016, 26/07/2016, 06/09/2016, 17/02/2019, 09/12/2020, 15/04/2022 ולרבות המענה שנתקבל לראשונה ביום 19/10/2022 בעל פה מהמוסד לביטוח לאומי.

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter10062016.pdf>

עדכון אחרון: מיום 19/10/2022

ביום 19/10/2022 לראשונה נתקבל מענה בעל פה מהמוסד לביטוח לאומי בסיוע גברת יקרה, רואת החשבון אורנה צח-גלרט, מומחית לסוגיות הביטוח הלאומי המובילה בתחומה לנו אנו חייבים תודה גדולה, שכן ללא התערבותה, מאז 10/06/2016 ועד היום, במשך למעלה מ-6 שנים לא זכינו למענה לכל פניותינו החוזרות למר ברזני יגאל - סמנכ"ל ביטוח וגבייה - המוסד לביטוח לאומי.

לפי המענה שנתקבל לראשונה בעל פה ביום 19/10/2022 מהמוסד לביטוח לאומי – נכון להיום, לפי הוראות החוק, הכנסה מקצבה מוכרת כהגדרתה בפקודת מס הכנסה, הפטורה ממש הכנסה, אינה פטורה מדמי ביטוח בטרם הגיע המבוטח לגיל הפרישה, כלומר היא חייבת בתשלום דמי ביטוח לאומי ומס בריאות עד גיל הפרישה הקבוע בחוק כמו כל "פנסיה מוקדמת" אחרת, כמובן למעט פטור הניתן למבוטחים מסויימים (עקרת בית או אלמנה בת קצבה או אדם נכה, כהגדרתם בחוק הביטוח הלאומי) וכמובן עד לתקרת ההכנסה לחיוב בדמי ביטוח. ביטול החבות בתשלום דמי ביטוח יכול להיעשות רק באמצעות הליך חקיקה (שינוי הוראות החוק בכנסת).

נעיר כי לעניין חובת ניכוי במקור של דמי הביטוח הלאומי וחובת תשלום דמי הביטוח –

כאמור בסעיף 345ב(ד) לחוק הביטוח הלאומי - מי שמשלם פנסיה מוקדמת ינכה את דמי הביטוח לפי סעיף זה מהפנסיה המוקדמת, במקור, ויעבירם למוסד במועד התשלום החל לגבי עובד לפי הוראות סעיף 353.

נחדד ונדגיש כי לפי ההגדרה של "פנסיה מוקדמת" לעניין סעיף 345ב – "קצבה המשתלמת מכוח חיקוק או הסכם עבודה לעובד או למי שהיה עובד, בטרם הגיעו לגיל הפרישה, לאחר שפרש מעבודתו פרישה מוחלטת או חלקית, לרבות קצבה המשתלמת כאמור בשל נכות או אבדן כושר עבודה, מלא או חלקי", חובת הניכוי במקור של דמי הביטוח חלה על "פנסיה מוקדמת" כהגדרתה זו בלבד, דהיינו במקרים אחרים כמו לדוגמא קצבה המשתלמת מפוליסת ביטוח פרטית, אין חובת ניכוי במקור על משלם הפנסיה אבל עדיין יש חובת תשלום דמי ביטוח החלה ישירות על המבוטח עצמו.

כאמור בחוזר המוסד לביטוח לאומי (ביטוח 1469) מיום 15/07/2019 - חובת תשלום דמי ביטוח הכנסות מפנסיה מוקדמת ו/או אובדן כושר עבודה – "בסוף כל שנה יבדקו כל דיווחי הפנסיה שהתקבלו בדיווח 126 של השנה הקודמת, שלא נוכו מהם דמי ביטוח. במקרים בהם המבוטח אינו פטור מתשלום דמי ביטוח, תישלח המערכת באופן אוטומטי הודעת ברור עבור הכנסה זו. למבוטח יינתן פרק זמן של 60 יום להגיב, ובסיומם יחויב בדמי ביטוח", כמו כן, "יש לפעול לגביית דמי הביטוח באופן ישיר מהמבוטחים".

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

כלומר בין אם משלם הפנסיה ניכה במקור ובין אם לא, תבוצע בדיקה של החבות בתשלום דמי ביטוח על ידי המוסד לביטוח לאומי, על הכנסה מקצבה בטרם הגיע המבוטח לגיל הפרישה.

לאור האמור, אנו מבקשים להפנות את תשומת הלב לכך שכאשר בוחנים את האפשרות לקבלת קצבה מוכרת מ"תשלומים פטורים" לפני גיל פרישה - יש להביא בחשבון גם את הניכויים הללו, עד גיל הפרישה.

נסיים בקריאה למחוקק לטפל בנושא בהקדם בהליך חקיקה מסודר כנדרש שכן המצב הנוכחי אינו עולה בקנה אחד עם "כוונת המשורר" לפיה, קצבה מוכרת תהא פטורה מכל סוג של מס.

נושא: הודעת שגיאה טועה ומטעה המתקבלת בכל סיום תהליך פתיחת תיק להחזר מס – באופן מקוון

פניה: מכתב שהועבר מעו"ד (רו"ח) אמיר גבאי למר שלמה אוהיון – סמנכ"ל בכיר – חטיבת שירות לקוחות - רשות המסים בישראל - בצירוף דוגמאות – ביום 13/05/2022.

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter13052022.pdf>

עדכון אחרון: בסמוך למועד שליחת המכתב

בסמוך למועד שליחת המכתב נמסר טלפונית מרשות המסים בישראל כי הנושא ייבדק ויטופל.

נושא: בקשה להוספת שדות מתאימים לדיווח על המענקים השונים הפטורים ממס - לפי סוג המענק הפטור, תחת חלק י' (הכנסות/רווחים פטורים ובלתי חייבים במס של "בן הזוג הרשום" ובן/בת הזוג) בטופס 1301 (דין וחשבון של יחיד)

פניה: מכתב שהועבר מעו"ד (רו"ח) אמיר גבאי לרו"ח רונית כהן – מנהלת מחלקת קופות גמל - רשות המסים בישראל ולמנהלים ולמנהלות בכירים/בכירות ברשות המסים בישראל - ביום 09/11/2022.

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter09112022b.pdf>

עדכון אחרון: טרם נתקבלה תגובת רשות המסים

נושא: בקשה להקמת מאגר עדכני ונגיש לציבור של מספרי תיקי ניכויים של קופות גמל וקביעת נהלים לפרסום מספר תיק ניכויים של קופות גמל

פניה: מכתב שהועבר מעו"ד (רו"ח) אמיר גבאי לרו"ח רונית כהן – מנהלת מחלקת קופות גמל - רשות המסים בישראל, לרו"ח מיכל היימן - מנהלת מחלקת הפנסיה, רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, לעו"ד רמי עזריה - מנהל מחלקת קופות גמל, רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ולמר אמיר קופרשטוק - מנהל מחלקת ביטוח חיים, רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון - ביום 24/10/2022

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter24102022.pdf>

עדכון אחרון: מיום 26/10/2022

במענה שנתקבל מרו"ח רונית כהן – מנהלת מחלקת קופות גמל – רשות המסים בישראל – ביום 26/10/2022 נמסר על ידה כך: " בהתאם לדרישתנו בעבר המסלקה הפנסיונית מציגה את מספר תיק הניכויים ובנוסף, בדוח השנתי מהקופה מוצג מספר תיק הניכויים".

נושא: בקשה להורות לקופות הגמל (גמל/פנסיה/ביטוח) על מבנה אחיד של אישור ניכוי מס במקור חדש ועדכני המותאם לכל סוגי התשלומים הקיימים נכון להיום

פניה: מכתב שהועבר מעו"ד (רו"ח) אמיר גבאי לרו"ח רונית כהן – מנהלת מחלקת קופות גמל - רשות המסים בישראל ולמנהלים ולמנהלות בכירים/בכירות ברשות המסים בישראל, לרו"ח מיכל היימן - מנהלת מחלקת הפנסיה, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לעו"ד רמי עזריה - מנהל מחלקת קופות גמל, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ולמר אמיר קופרשטוק - מנהל מחלקת ביטוח חיים, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון - ביום 09/11/2022

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter09112022a.pdf>

עדכון אחרון: טרם נתקבלה תגובת רשות המסים

נושא: רשות המסים גובה מס ביתר משאירים ויורשים של עובד שנפטר וגם מעסיקים מנכים מס ביתר משאירים ויורשים של עובד שנפטר ומדווחים על ההכנסה באופן שגוי

פניה: מכתב שהועבר מעו"ד (רו"ח) אמיר גבאי לרו"ח פזית קלימן – סמנכ"לית בכירה – שומה וביקורת - רשות המסים בישראל - ביום 29/04/2022

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter29042022.pdf>

עדכון אחרון: מיום 27/06/2022 ומיום 18/07/2022

ביום 27/06/2022 נתקבל בתודה מכתב תשובה ממר ירון מילמן, רו"ח, מנהל תחום שומה ברשות המסים.

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter27062022.pdf>

עדכון נוסף מיום 18/07/2022 - בהמשך לפנייתנו בשאלת הבהרה נוספת באשר לתשובת רשות המסים שנתקבלה בתודה, חזרה רשות המסים והבהירה כי לפי עמדת רשות המסים: הכנסה ממכירת פטנט וזכות יוצרים לפי סעיף 2(9) לפקודת מס הכנסה אינה נחשבת להכנסה מיגיעה אישית (דהיינו מדובר בהכנסה שלא מיגיעה אישית לשיטת רשות המסים...). נזכיר כי בנקודה זו, אנו חולקים על דעתה של רשות המסים.

נושא: רשות המסים אינה מיישמת את הוראות הפקודה כלשונן ואינה נוהגת בצורה אחידה ועקבית בכל המקרים בהם נישומים פונים אליה בבקשה לבצע "קיבוע זכויות" - אופן היישום של הוראות סעיף 9א(ג)(1) לפקודת מס הכנסה - (אופן ההצמדה)

פניה: מכתב שהועבר מעו"ד (רו"ח) אמיר גבאי לרו"ח רונית כהן – מנהלת מחלקת קופות גמל - רשות המסים בישראל ולמנהלים ולמנהלות בכירים/בכירות ברשות המסים בישראל - ביום 14/11/2022

מהות הפניה:

1. כחלק מחישוב שיעור הפטור על "הקצבה המזכה", לפי הוראות סעיף 9א(ג)(1)(ב) לפקודת מס הכנסה, יש להצמיד למדד את "המענקים הפטורים" כהגדרתם בסעיף קטן זה מהיום שבו התקבלו עד ליום 1 בינואר בשנה שבה חל "גיל הזכאות".

2. לאור בדיקות שביצענו נמצא כי נכון להיום רשות המסים אינה מיישמת את הוראות הפקודה כלשונן בהתייחס לכל סוגי "המענקים הפטורים" ואינה נוהגת בצורה אחידה ועקבית בכל המקרים בהם נישומים פונים אליה בבקשה לבצע "קיבוע זכויות".

3. לאור האמור, בין היתר, גם אם נתעלם מהפגיעה בפטור על "הקצבה המזכה" בחלק מהמקרים, הרי שלא ניתן לצפות מראש את אופן ביצוע ההצמדה למדד של "המענקים הפטורים" בכל מקרה ומקרה ונבצר מהנישום ומייצגו לבצע את החישוב מראש, בשלב יעוץ המס וקבלת ההחלטות, בטרם הפניה לפקיד השומה בבקשה ל"קיבוע זכויות", כך שיהיה תואם לחישוב של רשות המסים.

4. עוד נוסיף לעניות דעתנו, לאחר שבחנו את הנושא, עולה כי גם אם ישנם אילוצים עימם רשות המסים צריכה להתמודד בחלק מהמקרים, עדיין היא יכולה (מבחינה טכנית) לשפר את רמת הדיוק של יישום הוראות הפקודה ככל שהיא הייתה בוחרת להקפיד על כך.

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter/letter14112022.pdf>

עדכון אחרון: טרם נתקבלה תגובת רשות המסים

נושא: רשות המסים אינה מיישמת את הוראות הפקודה כלשונן בכל המקרים בהם נישומים פונים אליה בבקשה לבצע "קיבוע זכויות" - אופן היישום של הוראות סעיף 9א(ג)(1) לפקודת מס הכנסה - (אופן החישוב)

פניה: מכתב שהועבר מעו"ד (רו"ח) אמיר גבאי לרו"ח רונית כהן – מנהלת מחלקת קופות גמל - רשות המסים בישראל ולמנהלים ולמנהלות בכירים/בכירות ברשות המסים בישראל - ביום 16/11/2022

מהות הפניה:

1. כחלק מחישוב שיעור הפטור על "הקצבה המזכה", לפי הוראות סעיף 9א(ג)(1) לפקודת מס הכנסה, יש לחשב את סכום "המענקים הפטורים" כהגדרתם בסעיף קטן זה.

2. "מענקים פטורים" – סכומים פטורים לפי סעיף 9(ב7) שקיבל יחיד וכן סכום המענקים הפטורים לפי סעיף 9(א7)(א) שקיבל יחיד בעד שנות עבודתו שקדמו לגיל הזכאות, ולא יותר מ-32 שנות עבודה, ולמעט אלה...".

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

3. לאור בדיקות שביצענו נמצא כי נכון להיום רשות המסים אינה מיישמת את הוראות הפקודה כלשונן. לא ברור לנו איך הגיעה רשות המסים לתוצאות החישוב בדוגמאות שצירפנו למכתב.

4. לאור האמור, בין היתר, גם אם נתעלם מהפגיעה בפטור על "הקצבה המזכה" בחלק מהמקרים, הרי שלא ניתן לצפות מראש את אופן החישוב של סכום "המענקים הפטורים" בכל מקרה ומקרה ונבצר מהנישום ומייצגו לבצע את החישוב מראש, בשלב ייעוץ המס וקבלת ההחלטות, בטרם הפניה לפקיד השומה בבקשה ל"קיבוע זכויות", כך שיהיה תואם לחישוב של רשות המסים.

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter/letter16112022.pdf>

עדכון אחרון: טרם נתקבלה תגובת רשות המסים

נושא: בקשה לביטול דרישה להגשת דוחות שנתיים למס הכנסה לכל שנות הפריסה בעקבות פריסה אחורה לפי הוראות סעיף 8(ג) לפקודת מס הכנסה

פניה: מכתב שהועבר מעו"ד (רו"ח) אמיר גבאי לרו"ח פזית קלימן – סמנכ"לית בכירה – שומה וביקורת – רשות המסים בישראל - ביום 09/05/2022.

מהות הפניה:

1. חזרנו על בקשתנו, אותה העברנו לראשונה בשנת 2013 לרו"ח משה אשר - מנהל רשות המסים - לבטל את הדרישה להגשת דוחות שנתיים למס הכנסה לכל שנות הפריסה בעקבות פריסה אחורה לפי הוראות סעיף 8(ג) לפקודת מס הכנסה.

2. ביקשנו מרשות המסים שתפנה לכל הנישומים הרלבנטיים ותחזור בה מדרישתה זו, שכאמור בניגוד לאמור במכתב הדרישה שנתקבל מאת פקיד השומה, היא אינה לפי הוראות פקודת מס הכנסה.

3. ביקשנו מרשות המסים שלא תנקוט בשום אמצעי גביה ולא תטיל קנסות ועיצומים כספיים, על אותם נישומים, שבפועל לא חלה עליהם חובת הגשת דוחות שנתיים למס הכנסה ואם עשתה כן, תשיב להם את שגבתה מהם שלא בצדק.

קישור למכתב: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/letter09052022.pdf>

עדכון אחרון: מיום 19/05/2022, מיום 02/06/2022, מיום 26/06/2022, מיום 29/06/2022 ומיום 17/11/2022.

עדכון - 19/05/2022 - הן נתקבל מענה בעל פה מרשות המסים לפיו הם חזרו על כך שככלל, אכן אין דרישה להגיש דוחות שנתיים למס הכנסה לכל שנות הפריסה בעקבות פריסה אחורה, למעט מקרים נקודתיים בהם בחר פקיד השומה לדרוש זאת, לפי שיקול דעתו. הן נתקבל מענה ספציפי, בעל פה ובכתב, בנוגע לנישום האחרון שבטיפולנו, במסגרתו הגורמים המקצועיים במשרד פקיד השומה רחובות נעתרו לבקשתנו וביטלו את הדרישה להגשת הדוחות.

עדכון - 02/06/2022 - ביום 02/06/2022 רשות המסים פרסמה טופס בקשה לפריסה חדש (טופס 116ג). במסגרת סעיף ד' בטופס (הצהרות ובקשות) מצוין כך -

עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

1. ידוע לי כי בגין פריסה לשנים "קדימה" אחוייב בהגשת דו"ח שנתי על-פי סעיף 131 לפקודה, לכל אחת משנות הפריסה ובמקרים בהם שנת הפריסה הראשונה נדחתה לשנת המס העוקבת (בהתאם לתנאי המנהל), אחוייב בהגשת דוח שנתי גם לשנת המס בה התקבלה ההכנסה".

כלומר רשות המסים חוזרת ומדגישה גם במסגרת טופס הבקשה לפריסה החדש מיום 02/06/2022 כי -

* חובת הגשת דוחות שנתיים למס הכנסה בעקבות פריסה, חלה רק בפריסה קדימה ולא בפריסה אחורה.

* במקרים שהפריסה קדימה מתחילה החל משנת המס העוקבת לשנת הפרישה/שנת קבלת ההכנסה, חלה חובת הגשת דוח שנתי למס הכנסה גם לשנת הפרישה/שנת קבלת ההכנסה.

במסגרת חוזר מס הכנסה מס' 2/2022 - סעיף 8(ג) לפקודה - פריסת הכנסה - שפורסם ביום 02/06/2022 (בתוקף מיום פרסומו) רשות המסים הבהירה את מדיניותה לגבי חובת הגשת דוחות שנתיים בעקבות פריסה (הן לגבי פריסה אחורה והן לגבי פריסה קדימה, לפי כל סוג של הכנסה). נציין כי באופן מעשי הנחיות חוזר זה אינן מחדשות דבר. הוראות החוזר תואמות למידע המרוכז לנוחיותכם בקישור - חובת הגשת דוח שנתי למס הכנסה בעקבות פריסה - טבלה מרוכזת - כל סוגי הפריסות.

עדכון - 26/06/2022 - במענה לפנייתנו נתקבל מענה נוסף מהגברת אפרת שרעבי עטיה, רו"ח - מנהלת תחום - מחלקת פיתוח מקצועי - חטיבת שומה וביקורת ברשות המסים ולהלן תשובתה: "בהמשך לטיפול בפנייתך לגבי פזית קלימן בנושא ביטול דרישה להגשת דוחות שנתיים למס הכנסה עבור שנות הפריסה לפי הוראות סעיף 8(ג) לפקודה, ברצוני להודיע לך כי ערכתי בירור מול פקיד שומה רחובות ועולה כי הדרישה להגשת הדוחות בוטלה, כמו כן בתאריך 19/5/2022 פורסם חוזר מס הכנסה אשר פרט הנחיות בדבר סעיף 8(ג) לפקודה ופריסת הכנסה".

שכל שאנו נשאלים לדעתנו אין במענה נוסף זה לחדש דבר מה ואין הוא נותן מענה לכל בקשותינו שפורטו במכתב הפניה לרשות המסים.

עדכון - 29/06/2022 - לאור העובדה שלא נתקבל מענה לכל בקשותינו פנינו שוב לגברת אפרת שרעבי עטיה, רו"ח - מנהלת תחום - מחלקת פיתוח מקצועי - חטיבת שומה וביקורת ברשות המסים בבקשה לברר האם בכוונתם להתייחס לכל בקשותינו ולהלן תשובתה שנתקבלה ביום 29/06/2022: "אתייעץ עם הרפרנט המשפטי ואחזור אליך בנושא סעיף 4 למייל שכתבת". נציין כי עד ליום 17/11/2022 - טרם חזרה אליי הגברת אפרת שרעבי עטיה עם תשובה.

נושא: בקשה לתקן את נוסח אישור פקיד השומה הניתן לנישום למשיכת כספי פיצויים שחוייבו במס בשלב ההפקדה בקופה ולהשמיט את האיזכור של שנת המס מכותרת האישור ומתוכן האישור כך שלא יפוג תוקפו של האישור וניתן יהיה לעשות בו שימוש ללא מגבלת זמן, גם בחלוף שנת מס.

פניה: בקשה שהועברה על ידי עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי לרשות המסים בישראל, במסגרת שיח לא פורמלי עם גורמים ברשות המסים בישראל ביום 02/03/2022.

מהות הבקשה:

1. עובדים רבים אינם מספיקים או אינם ממהרים למסור את אישורי פקיד השומה לקופות השונות בתוך אותה שנת מס בה הם סיימו לעבוד במקום עבודתם.
2. בשיחה לא פורמלית שקיימו ביום 02/03/2022 עם גורמים ברשות המסים שמחנו לשמוע כי בהמשך לטענות שהעלנו בנושא, הם יורו לגורמים הפנימיים הרלבנטיים ברשות המסים לתקן את נוסח אישור פקיד השומה הניתן לנישום למשיכת כספי פיצויים שחוייבו במס בשלב ההפקדה בקופה ולהשמיט את האיזכור של שנת המס מכותרת האישור ומתוכן האישור וכך לא יפוג תוקפו של האישור וניתן יהיה לעשות בו שימוש ללא מגבלת זמן, גם בחלוף שנת מס.

קישור לדוגמא: <https://www.prisha.co.il/UserFiles/File/pdf/example/examplefix.pdf>

עדכון אחרון: מיום 17/11/2022

נכון ליום 17/11/2022 בפועל לא בוצע דבר.